

MARBÄCK

VÅR HEMBYGD

2017

Marbäcks bygdeblad

Årgång 8

Stöd hembygdsföreningen och vår målsättning att bevara hembygdens kultur, samt ha en levande Hembygdsgård.

Vi är nu 114 betalande hembygdsvänner, som medlem, hör gärna av Dig och kom med förslag på aktiviteter som vi kan genomföra tillsammans.

Sätt in medlemsavgiften 100 kr/medlem på föreningens bankgirokonto 225-9109.

Vill Du hyra Hembygdsgården till någon aktivitet, hör med vår vaktmästare Rolf Henriksson 0380/42035.

Redaktionskommite'

*Bengt Nilsson, Lars Källner, Christer Källner,
Karin Söderlund och Johan Örfelth.*

Omslagsbild:

Liekursen 6 augusti 2016.

Foto: Johan Örfelth

Hembydsman tackar för sig Efter 32 år som ordförande

Att vara ordförande under lång tid ett privilegium när man har goda medarbetare och en engagerad styrelse.

Vår hembygdsgård en pärla och en stolthet för hela Marbäcks socken. Det praktiska arbetet inom föreningen har med kunskap och glädje utförts av styrelse och aktiva medlemmar.

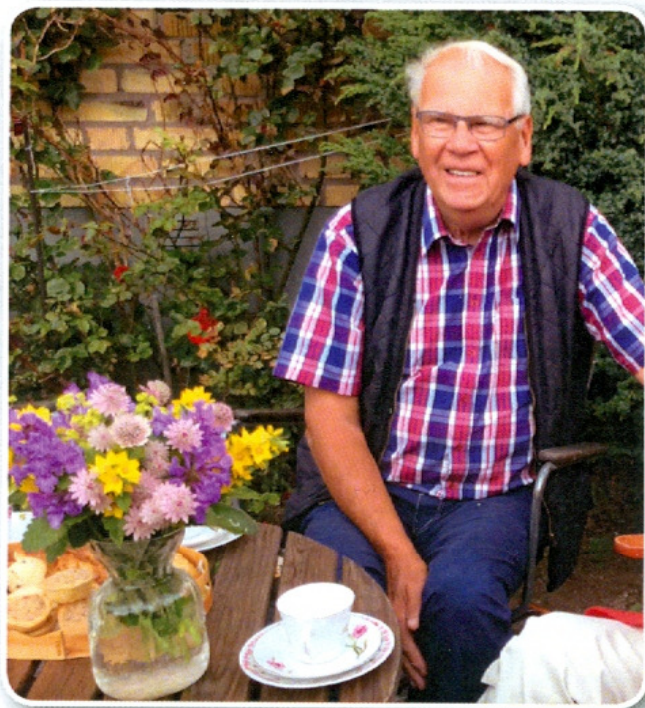
Vår renoverade bygdegård en plats för högtider och fester, för julfest och brasaftnar och storslaget vårfirande med eld, kanonskott och körsång.

Kvinnor har sytt folkdräkter, viktig fotodokumentation av gårdar, skolor och torp genom skickliga medlemmar.

Rörlig film av händelser i socknen: Vårbruk på gammalt vis, tröskning genom körvandring med häst, skörd med självbindare, tröskning i dammig loge.

Timrad ladugård flyttad från Udden till bygdegårdens närhet.

Flera av bygdens original har fått höras och synas i våra hembygds-skrifter.

Bland dessa unika medvandrare fanns "Kalle Dave" som gick på luffen och kom till oss i Fagerhult under fattiga och mödosamma krigsåren.

Att samlas i ett soldattorp till en berättarafton, efterlängtat händelse med minnen som berör.

Mångårig och kanske mångordig ordförande vill rikta ett tack till hembygdsvänner och styrelsekamrater.

Så länge krafterna varar deltar jag med stor glädje i fortsatt verksamhet.

*Lasse Källner
februari 2017*

*Mina egna tankar nerskriva
av Kjell Olof Bohlin*

Något om släkten Pistol

På väggen i norra korsarmen i Marbäcks kyrka hänger ett begravningsvapen, huvudbanéret över Axel Pistol till Herrestad. När det begav sig bars det på stänger av ett par man framför Axels begravningsprocession och sattes sedan upp i kyrkan, kanske till att börja med i hans nyuppförda gravkor. I texten på huvudbanéret kan vi läsa *"Kongl(iga) Maij(estäts) till Sverige Tro Tienare och Ryttmästare vid Småland Cavalleri Regemente och Wexiö Companie den ädle och välborne herre Her Axel Pistol, föd åhr 1646 d 6 octob: varit uthi Kongl Maij Tienst 39 år. Afsomnad år 1729".* I dödboken år 1729 för Marbäck får vi några ytterligare detaljer kring tillfället. *"5 Januarii kläckan 4 efter middagen dödde then högädle och wälborne Herren till Haresta, Hr Ryttmästaren Axel Pistol, begrofs sorgprydd d. 19 hujus (samma månad) 82 åhr och 3 månader gl."* Troligen utgjorde hans död slutet för ätten Pistol på manssidan - svärdssidan. Och om så var fallet var det brukligt att man även använde ytterligare en vapensköld under begravningsceremonin. Den var betydligt mindre och i förväg preparerad på olika ställen, försvagad, för att den skulle kunna slås sönder och krossas och på så vis symbolisera att ätten var utslöcknad. Axel blev gift med Catharina Lood, 1673, på Knutstorp i Flisby socken. Paret fick tre döttrar varav den yngsta dog på Herrestad 1766 och antagligen den sista av ätten på spinnsidan.

Axel lades efter sin död i ett gravkor som han låtit uppföra av sten 1706 utanför södra kyrkväggen. Kyrkböckerna nämner en Jakob Johan Pistol som sannolikt var en bror till Axel. Han uppges vara begravnen i graven tillhörande Fagerhult som sedan tidigare hade ett gravkor utmed samma

*Axel Pistols Huvudbanér
Norra väggen i Marbäcks kyrka.*

vägg på kyrkan, vilket tyder på att Herrestad inte hade något separat gravkor förrän det Axel byggde.

Han innehade även patronatsrätt i Marbäcks församling, vilken senare fortgick bland herrarna till Herrestad. Att vara "patronus" medförde bland annat rättigheten att utse präst när en ny sådan skulle tillsättas. I gengäld följde ekonomiska förpliktelser mot kyrkan, ofta handlade det om att bekosta byggnadsarbeten på kyrkan eller prästgården, eller gåvor i form av inventarier. På så vis kom Axel Pistol att stå bakom bygget av kyrkans södra korsarm som tillkom 1698. Tydligt fick han kungliga majestäts tillåtelse att ta *"timbret på Sonderängens mad, hvilket herr Ryttn. med eget folk hafver hugga låtit och mestadels med eget folk och ökar hemköra låtit"*. Det är oklart vilken plats Sonderängens mad står för. Möjligen är det någon kronoägd mark i Sunneränga som avses. Hela kostnaden för bygget lär ha uppgått till 1700 daler och 21 mark. Då släkten pistol var frikostig mot kyrkan och ägde högt anseende var det brukligt att menigheten reste sig när medlemmar ur släkten trädde in i kyrkan. Säteriet Herrestad beskrivs i rannsakningsprotokoll under Axels tid som *"väl excolerad och bebyggd"*.

Axels far hette Jakob Jakobson. Han var född 1595 men hans övriga ursprung är okänt, en obekräftad källa menar dock att han kom från Stockholm. Hur som helst valde han den militära banan och omnämns som korpral vid Smålands kavalleriregemente 1624, kornett 1629, löjtnant 1630, ryttmästare 1632 och avsked därifrån 1650 som regementskvartermästare. Han skall ha fått löfte på sköld och hjälm (adelskap) redan av Gustav II Adolf och blev adlad 1636 under drottning Kristinas regering, med namnet Pistol, på plats nr. 253. Genom donation - samt även köp från kronan kom han i besittning av flera hemman i Herrestad och genom hans gifte 1635 med den 16-åriga Marta Kåse fick han även ett hemman i Lilla Herrestad. På så vis kom han att stå som ägare till samtliga fyra hela hemman i Herrestad och upprättade på 1640-talet där ett säteri.

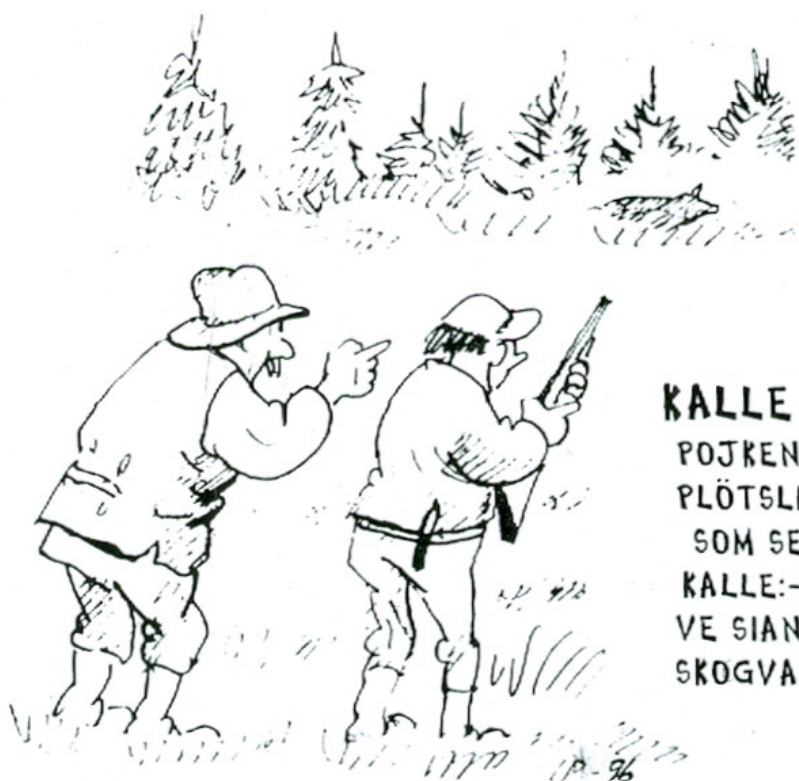
Marta Kåse tycks ha varit enda barnet till Göran Kåse och Margareta Bonde på det närbelägna säteriet Hästeryd och hon ärvde detsamma, samt även Kvarnstad efter dem. Inom en kort tidsperiod stod alltså Jakob som ägare till ett betydande godsinnehav med underlydande. Han gynnade även kyrkan i Frinnaryd och bekostade tillsammans med svärfadern Göran Kåse altartavlan där. Jakob lades i Kåses, på Hästeryd, gravkor i Frinnaryds kyrka.

I dödboken 1655 framgår "1 april affsomnade wälb. Jacob Pistol herr (??) majoren till Harsta begrofs then 17 Juni i Frinderyd, med sin lilla sons dotter jungfru Anna Margaretha Pistol".

Det framgår av dödboken att änkan Märta Kåse ändå väntade barn när hon dog fem år senare. 1660 läser vi "Juni 17 begrofs Wälborna fru Marta Kåse till Harsta, blef i barnsbörd död, 41 år". Och så sent som 11 maj samma år finner vi en notis i vigselboken. Den har blivit överstruken ord för ord men det går fortfarande att tyda skriften med visst besvär, "11 Majj wigdes Daniel Person (och) wälb. fru Marta Kåse til Harsta, i all sina barns närvarelse och samtycke". Vad som sedan hände, om vigseln annullerades, eller annan komplikation uppstod som gjorde att notisen ströks får väl bli en gåta att fundera vidare över.

En påminnelse om paret Jakob Pistol och Marta Kåses närvaro i socknen är den gamla bänkdörr i Marbäcks kyrka som är utsmyckad med deras initialer respektive vapensköldar. Bänkinredningen är ju av senare datum, men den gamla "Herrestaddörren" hade en tid förvarats i tornkammaren innan den åter togs i bruk.

**KALLE PÅ ÅSEN ÄR UTE FÖR ATT LÄRA
POJKEN HUR JAKT GÅR TILL.
PLÖTSLIGT UPPTÄCKER DOM NÅGOT
SOM SER UT SOM EN RÄV.
KALLE:- SKJUT GOSSE - MEN HÅLL LITE
VE SIAN OM IFALL DÄ SKULLE VARA
SKOGVAKTARNES HUNN.**

Minnesbilder från fagerhult

På gården Fagerhult i Marbäcks socken var vi sex syskon, fyra pojkar och två flickor.

Jag var yngst och är nu den ende i livet av syskonskaran.

Mamma hette Judit och hennes önskan var att varje sommar komma till skogen för att plocka Smålands landskapsblomma Linnea. Gullvivor skulle plockas i Bäck.

När mamma Judit kom till Fagerhult innebar det en stor förändring för henne. Att vara fru och husmor på Fagerhult var annorlunda än att stå i affär, som hon tidigare gjort.

Nu fick hon ta hand om ett stort lantushåll med många att föda. Barnen kom i respektfullt antal.

Pappa Karls stora intresse vid sidan av jordbruket var jakt och fiske. På Fagerhults gård fanns 25 kor och därtill stor skogsmark.

Fagerhult 1920.

Ingemer Källner på gengastraktorn och Folke i Limna på självbindaren (andra världskriget).

Pappa hade stort intresse för maskiner inom jordbruket. Traktor och gengaslastbil användes flitigt i jordbrukets vardag. Han köpte en självbindare, som kom nedpackad i två stora trälådor och monterade den själv till användbart skick.

Pappa körde regelbundet en mjölklinje till Aneby mejeri. Ett tjugotal grindar fick öppnas under vägen. Jag följde gärna med och öppnade grindarna. Det ingick också ett besök på Ågårdens café.

"Pappa skulle ha en hel kaffe eller silverte med bröd för två kuponger. Jag själv fick en halv fika för en kupong. Det som gällde för min del var silverté (vatten med grädde) och en portion bröd".

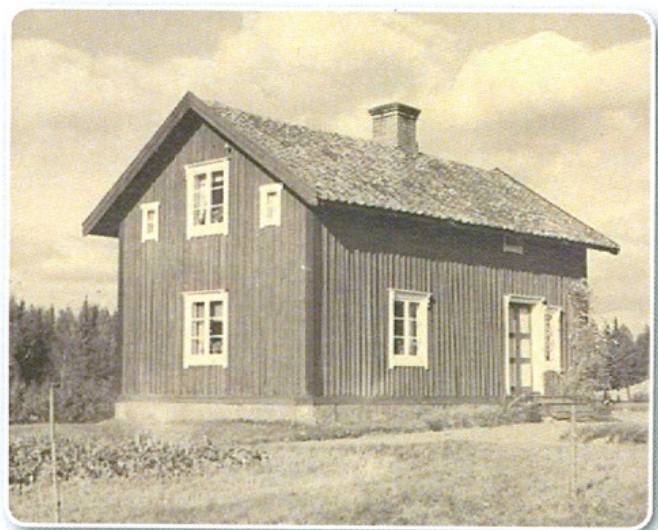
I Fagerhult under krigsåren höggs det mycket ved till försäljning. Cirka 500-800 m³ varje år. Den mesta veden körde pappa med lastbil till Huskvarna. På flaket lastades för hand 10 m³ ved till järnspisar och kakelugnar samt fyra säckar gengasved till gengasgrytan. Framme i Huskvarna lastades veden av för hand oftast skulle den bäras ända in till mottagaren.

John Karlsson vid sågen ev. Ingemar Källner vid klyven, 1939.

Jag hade sex kilometer till Marbäcksk skola. De första åren fick jag gå i sällskap med barnen från torpet Viken. "Vikabarnen" var stora och gick fort. Jag fick nästan springa. När jag gick i tredje klass fick jag cykla.

Dasset i Fagerhult låg en trappa upp och kallades för "Katarinahissen". Sju olika hål fanns att tillgå för de behövande. Dasset var försett med kungabilder och blev en uppskattad mötesplats över generationsgränserna. Dasset med "fritt fall" finns ännu kvar.

Viken, Fagerhult.

Min bror Ulf la två hönsägg i ett skatbo och fick efter kläckningen en tupp och en höna. Dessa förvarades en tid i en kycklingbur som flyttades runt på gräset. Syster Ulla hade ibland uppvisning med hjälp av ett lastbilsdäck. Hon rullade runt, liggande inne i däckets och fick god fart från "rännebron". Denna uppvisning var uppskattad när gäster kom på besök.

Farmor Sofi hade ett stort hönseri på gården. Befruktade ägg såldes i lådor till sådana som hade tillgång till kläckningsmaskiner. Rasen var "Vit Leghorn" och farmor fick flera priser för sin insats som "hönsamma".

Under åren 1917-18 byggdes kraftstationen i Fagerhult. Resultatet blev inte endast att Fagerhult fick elektrisk ström. Även granngårdarna försågs med nymodigheten.

Torpet Viken fick ström från kraftstationen. När Smålands kraft började leverera ström lades kraftstationen ner, då försvann strömmen från torpet. Strömmen kom och strömmen gick.

Carl Källner vitjar kräftburarna.

*Höbärgning i Fagerhult 1941.
Ingemar Källner vid hästarna -
Folke i Limna på hölasset.*

Till Fagerhult hörde sju olika torp:

Stora Viken (Det största torpet med fyra tunnland åker)

Sadelmakarhemmet

Nystorp

Lyckås

Skrikebo

Lilla Viken

Sköttorp.

*Lars Källner
Februari 2017*

Marbäcks Gamla Skola

Lite skolhistoria

År 1872 byggdes det första skolhuset i Marbäck socken – Brudebäckens skolhus. Dessförinnan hade undervisning skett i hemmen samt i sockenstugan vid Marbäck kyrka. 1876 uppfördes det andra skolhuset, i Siggarp. 1880 tillbyggdes sockenstugan och fungerade som skola fram till 1901. 1902 stod kyrkskolan i Marbäck färdigbyggd. Ett nytt skolhus stod sedan färdigt i Ormestorp, vilket invigdes 1929.

Kyrkskolan i Marbäck som den såg ut 1924. Foto från läraren Linus Johanssons fotoalbum.

Glädjen blev dock kortvarig då skolan i lades ner redan 1941. Samma år lades även Brudebäcken ner. Barnantalet fortsatte sjunka, 1950 lades Siggarps skola ner och den sista skolan i Marbäck lades ner 1967, nämligen Kyrkskolan.

Kyrkskolan, eller Marbäcks Gamla Skola, som den heter idag, fungerade därefter som hyreshus med tre lägenheter samt en samlingslokal de kommande 47 åren. 2014 valde Svenska kyrkan att lägga ut fastigheten till försäljning då jag och min man köpte den.

Skolan idag

Numera är Marbäck gamla skola en privatbostad där jag Karin bor tillsammans med min man Gabriel och vår son Wilhelm. Vi trivs väldigt.

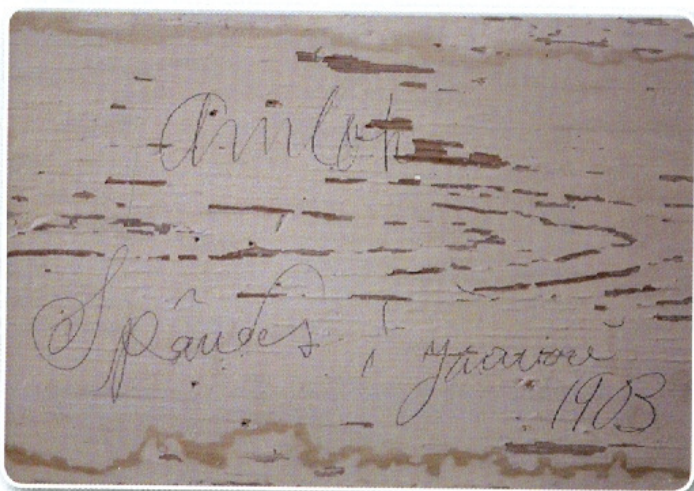

bra i Marbäck och dess omgivning. Huset är vårt "livsprojekt" som vi tror har en stark potential att bli riktigt fint. Vi brukar lite skämtsamt säga till folk att "man måste vara lite ung och dum" för att ta sig an ett sådant här projekt. Det stämmer till viss del. Vi gillar utmaningar både på jobbet och på fritiden.

Jag arbetar som högstadielärare i Eksjö och Gabriel arbetar med systemintegrationer inom data på ett företag som heter Entiros i Tranås. På vår lediga tid ägnar vi den mesta tiden till att renovera i huset, samt umgås med vår 1½ åriga son. Musik, vänner, trädgård och kyrkan är också andra intressen vi har.

I november 2014 flyttade vi in i huset och bosatte oss i lägenheten på nedervåningen. Vårt mål var att bygga om lägenheterna på övervåningen till en bostadsdel. Vi började så sakta riva en del väggar, ta bort masonitskivor och lyfta på plastmattor. Det var också då vårt intresse för byggnadsvård började växa sig fram hos oss båda.

Målaren Krister Amloh har lämnat en signatur under pappan på det pappspända taket. Strax intill finns även denna teckning. Vem det föreställer kan man fundera på.

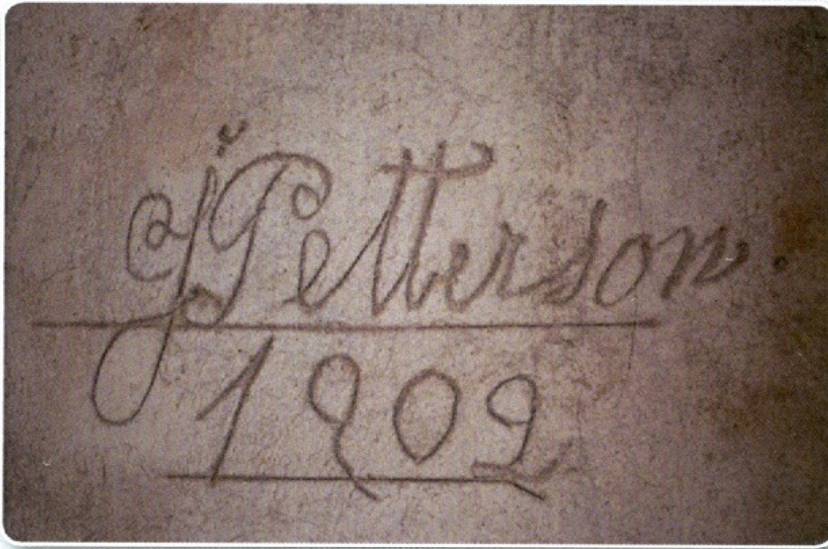
Skolan har genom åren gått igenom en hel del förändringar. Huset har moderniserat i omgångar vilket kan få byggnadsvårdare att gråta en skvätt. Vårt mål är att återställa huset till att mer likna hur det såg ut från första början.

När man tar bort masonitskivor från väggar och dörrar kan man hitta en hel del spännande som berättar om en helt annan tid. Vi har idag hittat spår efter gamla kakelugnar, sänkningar av både tak och golv, anteckningar, teckningar, signaturer, pärlspont i mängder m.m. som visar på att människor levde här för över 100 år sedan. Allt som har varit i relativt gott skick har vi valt att bevara i huset.

Bilden till vänster visar en inbyggd bokhylla i väggen som den såg ut före renoveringen påbörjades. Bakom den dölde sig murstocken med originalputs i vilken signaturen J. Petterson är inristad med året då huset byggdes. Bilden till höger visar pågående renovering. Murstocken har tagits fram och återställts. Här ska en järnkamin sättas in och signaturen ska givetvis vara kvar synlig.

Vi har spekulerat kring signaturen J Petterson. Boken "Gamla Papper Berättar" av Linus Johansson innehåller dels en bild på en "murare Petterson" och dels en förteckning över sockenhantverkare i vilken byggmästare Johan Petterson är listad för den aktuella tiden då skolan byggdes. Frågan är vem av dem som signaturen tillhör.

Samtidigt som vi renoverar i huset söker vi också efter information av alla de slag om Marbäck gamla skola. Vårt mål är även att bevara gamla foton och historier som har med skolan att göra. Om du har bilder eller historier som du vill dela med dig av kring Marbäck gamla skola är du varmt välkommen att höra av dig till oss.

Karin Söderlund

Minnesbilder från Fagerhult 1960-2017

Fagerhults mangårdsbyggnad renoverades i slutet av 50-talet och början av 60-talet. Det grävdes bland annat ut för en källare. Farfar Carl stod för mycket av snickerierna. Renoveringen avslutades med ommålning av huset. Carina och jag tittade intresserat på när farfar höll på att måla. Vi frågade farfar flera gånger om det gick att äta målarfärg om det var gott. Mamma Eva försökte hejda oss från att vara så frågvisa. ”Farfar jobbar han vill inte bli störd” - Till slut tröttnade han på vårt ”tjat”. Han sträckte fram penseln mot oss och sa uppfordrande SMAKA. Vi slickade på penseln. Farfars ansikte blev ett enda stort leende.

Farfar var alltid i farten. Han hann knappast att äta förrän han skulle ut och jobba igen.

Carina och jag minns att farmor Judith hade lite svårt för att gå. Hon hade alltid kakor och karameller i skafferiet. När hon släppte ut sitt hår föll det ner ända till svanskotan. Hon kammade det och satte åter upp det till en rund fläta på huvudet.

Mamma Eva kom till Fagerhult som ung, endast 21 år gammal. Farmor hade en stor medkänsla med mammas nya situation, att komma som ung och utifrån till Fagerhult.

Farmor undrade hur det skulle gå för den lilla späda sonhustrun. Mamma hade säkert sina funderingar kring sin nya arbetsplats. Det var inget hon direkt nämnde till oss barn. Hennes styrka var hennes noggrannhet i allt hon gjorde och en envishet att uppnå uppsatta mål.

Ett typexempel var henne stora intresse för djur och i synnerhet kor. Det var hon som skötte kobesättningens avelsarbete. Hon hade som mål, hon sa det inte, men vi förstod att hon ville att ”hennes” besättning skulle vara den bästa i närområdet med omnejd. Hon lade särskilt stor vikt vid bra lynne och mjölkens fetthalt i avelsarbetet.

En av årets höjdpunkter för henne var att inför installningen september-oktober skriva aktuell fakta på kotavlorna, härstamning, produktion med mera. Hon gjorde tavlorna ”kliniskt” rena från gamla uppgifter. Hon satt sedan vid köksbordet och skrev ner de nya uppgifterna med krita på de svarta tavlorna.

Det var minst lika noga med kornas och ungdjurens placering i ladugård. Pappa tyckte väl att det inte spelade så stor roll med saken. Det

blev alltid som mamma hade planerat.

Matlagning tyckte hon egentligen aldrig om. Men hon fick alltid beröm för sina bakverk och sina maträtter. Särskilt hennes fläskkotletter var outstanding.

Mamma Eva var en genuin naturmänniska. Hon var hellre ute än inne. All bärplockning var ett stort kärt nöje, likaså kräftfiske, för att inte tala om att mjölka kor som tidigare nämnts.

Pappa Olle (Olof) hade samma gen från sin far Carl som i synnerhet storebror Ingemar hade. Nämligen att man jobbade snabbt och utan krusiduller. Ståltråd användes till mycket. Det märktes tydligt när han "freade", lagade stängsel. När stängselstolparna var ruttna vid rotändan så tog han sig inte tid att byta ut den mot en ny, utan han gjorde ett nytt hål bredvid den ruttna stolpen och satte dit en ny med ståltråd om den gamla. Det blev med tiden många dubbelstolpar.

Pappa tycktes kanske ta snabba beslut. Men han var i valet och kvalet en tid innan han bestämde sig. Ju äldre han blev desto mera i valet och kvalet.

En händelse i hans ungdom, tidigt 60-tal, som han gärna nämnde och i efterhand tyckte var rätt dråplig, Det var hans maskinaffär med Hans Lennings. Särskilt en utav dom utmärker sig. Hans kom till Fagerhult på eftermiddagen för att prata maskinbyte. Det blev dags för kvällspasset i ladugården. Hans följde med finklädad som han var. Han gick upp på skullen och hävde ner hö genom gluggen och han följde med in efter avslutat ladugårdspass, de pratade hela kvällen. Mamma höll på att baka holländare. Vid 00-tiden fikade de med holländare som tilltugg.

Jag är nästan säker på att affären gällde en såmaskin. På fakturan eller möjligtvis kvittot stod inbyte och köpt maskin specificerat. Mellanskillnaden var 0,00 kr.

Hans Lennings körde förbi Fagerhult kort efter pappas död. Han såg att jag var på gårdsplan. Han stannade till för att prata. Han nämnde om hur många fina och roliga minnen han har från Fagerhult. Han nämnde särskilt den här affären och tryckte särskilt på 0,00 k. En unik affär både för Hans och pappa. Ett kärt minne för dom båda.

Ett annat släktdrag som pappa bar på var intresset för geografi och resor. Han kunde en kväll få för sig att åka till en speciell plats dagen efter. De som ville följde med. Dagsturen kunde bli upp emot 100 mil. Eller så

kunde han på morgonen säga -Ska vi åka till havet och bada idag?
Sagt och gjort så åkte vi iväg.

Sporten fängade också hans intresse. Särskilt tennis, men även hockey och skidor. Så länge jag kan minnas tillbaka var hökörning nära sammankopplad med tennis. Wimbledon tennisen pågick som bäst, radion var på logen. Det gällde att få så bra mottagning som möjligt. Kvartsfinalerna, semifinalerna och finalen följdes ingående av pappa. Han var helst på logen för då kunde han följa tennisen mellan hölassen. Var det viktiga bollar eller avgörande skede i matchen. Gick han in och följde matchen på tv.

Intresset väcktes förmodligen på grund av Jan-Erik Lundqvist, Roy Emersson och Fred Stolle. Australien var ofta i semifinal och final. Under Björn Borgs Wimbledon-matcher stod Fagerhult stilla.

Skogen var annars pappas stora intresse. Stormarna 1969 och 1973 förändrade ganska radikalt skogsbeståndet på Fagerhult. Han tog ofta fram skogsbruksplan, bläddrade och räknade. Han var ute på jakt någorlunda regelbundet. Han tyckte egentligen bäst om omväxlande jakt inte för lång tid som passkytt. Absolut inte för lång tid i jaktorn. Han hade näsa för var älg eller rådjur kunde befinna sig. Det hände ett antal gånger att han smög sig på ett djur (älg) och sköt det.

Bredestads baptistförsamling och övriga församlingar i närområdet har och har haft en viktig plats i Fagerhult. En lite episod. Under 70-talet och 80-talet var det vanligt med nattmöten. De började klockan 22.00 på lördagskvällarna. "Frälst-71" i Eksjö en positivt omtalad mötesserie från augusti till advent. Varje lördag var det kvällsmöte och nattmöte. Pappa var ofta med på nattmötena. Dels behövde vi barn skjuts. Dels tyckte han om att vara bland ungdomar. Han hade en vit keps på sig. För att vi som åkte med honom lätt skulle se var han var. Han tyckte också att det var lite kul det här med en vit keps.

Släkten komma och släkten gå. Det generationsskifte på Fagerhult i början av 30-talet, 60-talet och 90-talet. Det är snart dags för nästa skifte. Det gör man inte i handvändning. Men det brukar lösa sig.

*Vid pennan Johan Källner 2017-02-14
Marbäcks Fagerhult 578 94 Aneby
Tel 070-236 49 56*

Vedhuggare Johan Karlsson: — Dä ä jäven, va allting ä dåligt nu för tia. Ä själv ä ja inte riktigt bra heller!

Årskrönika 2016

Julfesten den 15 januari blev en lyckad kväll med god mat och trevlig underhållning. Det var dukat till 45 personer och därmed helt fullsatt i Hembygdsgården. Musikunderhållningen gavs av Solveig Björkegren, Fredrik Starkenberg och Ingemar Torvaldsson som tillsammans framförde ett knippe melodier på fiol och dragspel. Solveig och Fredrik spelade enbart på fiol några gamla folksåtar, och som avslutning fick vi höra Fredrik spela på en såg.

Årsmötet den 11 mars inleddes med att Lars-Erik Karlsson visade ett urval av de bilder som inlagts i vårt fotoarkiv under det gångna verksamhetsåret. Efter bildvisningen framfördes ett tack till Lars-Erik för det engagerade arbete han nerlägger i vår fotodokumentation. Det blev många igenkännande kommentarer under bildvisningen och vid den efterföljande kaffeserveringen. Vid val till styrelsen nyvaldes Karin Söderlund efter avgående Marie Samuelsson som avböjt omval. Marie avtackades av ordförande för allt gott arbete hon utfört i föreningen under gångna år i styrelsen med att överlämna en vacker bukett vårblommor.

Lie-kursen 1 den 20 april samlade ett femtontal intresserade deltagare för att lyssna till Kjell Gustavsson, Växjö. Det var teoridelen av två kursdagar som föreningen anordnat. Denna del var förlagd inomhus på kvällen, där vi fick ta del av både historiskt och delvis praktiskt användande, samt materialinformation.

Arbetsdagen den 23 april samlades 14 medlemmar till arbete i och omkring Hembygdsgården, inför kommande veckas Valborgsmässofirande. Fönsterputsning inne och städning i lill-stugan, iordningställande av en mäktig vårbrasa, samt vårstädning i parken gjordes innan vi blev bjudna goda frallor och hallontårta till förmiddagskaffet.

Valborgsmässoafton den 30 april firades traditionellt tillsammans med Kyrkan. Det var Irene och Robert Johansson som sjöng, även Louise Lööf medverkade med sång och pianospel. Inger Källner läste dikter, och Peter Andreasson höll en andakt innan vår ordförande hälsade alla välkomna upp till Hembygdsgården, till servering och samvaro innan vårbrasan tändes. Elisabet Grönte höll ett inspirerat tal som omramades av Kyrkokörens vackra vårsånger och till avslutning hälsades våren välkommen med hurrarop, fyrverkeri och kanonsalut.

Gärdesgårdshägning den 7 maj skulle kvarvarande delar mellan Portlidret och rv 32 färdigställas. Ett tio-tal "lärlingar" under Johan Örfelths ledning färdigställde under lördagsförmiddagen en fin smålandsgårdsgård. Bygga gårdsgård är numera lite ovanligt, så även under arbetets gång kom en del åskådare bara för att se och lära.

Sommarutflykt den 3 juli till Haga blev välbesökt av mellan 50 – 60 besökare. Många av dessa var "återvändare" som besökte barndomsbygden. Vi blev väl mottagna av Aina och Bengt Andersson, som representerade den södra Haga-gården. Gården äges numera av deras son, Krister, som ej hade tillfälle att närvara. Bengt har under många år vårdat och samlat på diverse gamla föremål som vi till en början besåg. Han hade mycket att berätta om, som även en del av besökarna kunde ha tillägg till. Efter att ha smakat på medhavd kaffekorg, vandrade vi iväg över Hagstugan ner till platsen för den s.k. Kakelugnsmakarverkstadens belägenhet, strax söder om trädgården till Hagalund. Där berättade och visade Johan Örfelth en del produkter som tillverkats där. Göran Engström skrev i vårt förra årshäfte ett par artiklar om denna platsen. Det var planerat att Göran själv skulle berättat om detta, men så blev det ej då han fick sluta sina dagar i början av förra månaden. En givande och intressant eftermiddag var mångas omdöme.

Bilder från sommarutflykt, Haga

Aina och Bengt Andersson.

Lie-kurs 2 den 6 augusti blev en heldag. Det var samma deltagare som vid första kursen i april. Vi startade med lite repetition av förra kursens teori och fick sedan pröva på att slipa egen medhavd lie. Sedan gick dagen fort med alla gamla kunskaper omkring skötseln av en lie som Kjell Gustavsson delgav oss. Kjell, som i hembygdskretsar är känd vid namn Lie-mannen, är för-utom ordförande i Kronobergs läns hembygdsförbund, hembygdsrörelsens varmaste förespråkare av lieslåtter.

Slätterafton den 10 augusti kom ett drygt 10-tal medlemmar för att hjälpa till med nyvunna kunskaper i lieslätter. Tre liar var i arbete under kvällen, men det finns även andra redskap till slätter som under kvällen avverkade de största ytorna.

Våran ordförande, Lasse Källner fyllde 82 år som vi firade med gräddtårta, sjöng och hurrade för, efter kvällens arbete.

Öppen hembygdsgård den 13 augusti tillsammans med Biodlarföreningen rönste ett stort intresse. Många "utsocknes" besökare var biodlare, men som även fick ta del av vad hembygdsföreningen har att erbjuda. Det var våran ordförande som representerade och berättade om Hembygdsgården.

Brasafton den 28 oktober var det "favorit i repris" med kvartetten utan namn (ännu). Det var Thore och Sivert Pettersson med dragspel, Tomas Fransson med gitarr och som presentatör och sångerska Jeanette Axelsson. Kvällen gav nog ett publikrekord, i varje fall för hembygdsföreningens del, med 60-talet besökare som bjöds på en skön blandning av gammalt och nytt, visor och även psalmer eller läsarsånger. Serveringsgängets damer hade även de en intensiv kväll.

Fotodokumentationen har under året fortgått med 4 kvällar under vintern och nu under hösten två sammankomster då vi tillfört text till skannade bilder, och även rättat till diverse oklarheter angående personnamn i bildmaterialet.

VA-arbetet som fortfarande ligger på planeringstadiet har ännu ej fattat något avgörande beslut.

Styrelsen har under det gångna året bestått av följande medlemmar: ordf. Lars Källner, v.ordf. Anders Sandberg, sekr. Bengt Nilsson, Christer Källner, Irma Lundström, Karin Söderlund, Stefan Söderlund och Johan Örfelth. Som kassör verkar Inger Källner (ej styrelsemedlem).

Marbäck i dec. 2016

Bengt Nilsson

Marbäcks hembygdsförenings Program för 2017

Årsmöte den 10 mars kl 19

Musikunderhållning av Inge Danielsson, Ingatorp, förhandlingar och kaffeservering.

Arbetsdag den 22 april kl 9 - 13

Vårröjning inför Valborgsmässofirandet, tag med handredskap, föreningen bjuder på kaffe.

Valborgsmässofirande den 30 april

Traditionellt tillsammans med Kyrkan, servering i Hembygdsgården, vårtal av Aneby kommunchef Anne Hallberg. (för tider se kommande annons eller vår hemsida)

Sommarutflykt den 2 juli kl 14

Utflykten går i år till Fagerhult under ledning av Lars Källner, och gårdsägarna Johan och Ann-Marie Källner. Medtag gärna kaffekorg.

Slätterafton den 10 augusti kl 18

Tag med slätterredskap, föreningen bjuder på kaffe o. tårta.

Brasafton den 27 oktober kl 19 Programmet ej fastställt.

(annonseras)

Fotodokumentationen fortsätter under vårvintern med samlingar den 1 och 16 mars kl 18.30

**Titta gärna på Hembygdsföreningens Hemsida
där foton och aktuella tider finnes.**